

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Excepție de neconstituționalitate referitoare la anumite prevederi din Codul Fiscal - Dispozițiile din Codul Fiscal care impun persoanelor ce nu mai au calitatea de proprietar al bunului impozitat obligația de a plăti impozitul, neconstituționale în opinia Avocatului Poporului

Avocatul Poporului a sesizat Curtea Constituțională a României cu **excepția de neconstituționalitate referitoare la art. 461 alin. (1), alin. (5), alin. (7) teza a doua, art. 466 alin. (1), alin. (3), art. 471 alin. (1), alin. (4) teza a doua din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.**

Dispozițiile sus-menționate contravin prevederilor **art. 16 alin. (1), art. 44 și art. 56 alin. (2) din Constituție**, în măsura în care impun persoanelor care nu mai au calitatea de proprietar al bunului impozitat obligația de a plăti impozitul de clădire, teren, respectiv pe mijlocul de transport.

Având în vedere că pentru plata impozitelor pe proprietate nu se aplică regimul plăților anticipate, ci impozitul se plătește pentru anul fiscal în curs, fiind stabilite două termene de plată, 31 martie și 30 septembrie inclusiv, măsura instituită - care obligă la plata impozitului proprietarul de la 31 decembrie din anul fiscal anterior, apare ca **neadecvată și disproporționată față de scopul urmărit**, prin aceea că afectează patrimoniul personal al unor cetățeni obligați să plătească impozit pentru bunuri care nu mai sunt în proprietatea acestora la data efectuării plății, în cadrul termenelor de scadență.

Măsura reprezintă o veritabilă ingerință - nenecesară, neadecvată și neproporțională în patrimoniul unor persoane considerate, prin efectul legii, contribuabili pentru impozite aplicate unor bunuri ieșite din proprietatea lor la data impunerii.

Este adevărat că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, ci poate fi supus anumitor limitări, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, însă afectarea dreptului de

proprietate/patrimoniului unei persoane trebuie să aibă legătură directă sau indirectă cu bunurile aflate în proprietatea acesteia la data aplicării măsurii (impozitului). În speță, ingerința în patrimoniul cetățeanului prin obligarea acestuia la plata unor impozite pentru bunuri care nu mai sunt în proprietatea sa la data aplicării impozitului, nu poate fi inclusă în categoria limitelor legale la care face referire art. 44 din Constituție, ci depășește sfera acestora. Practic, proprietarul bunului de la 31 decembrie anul fiscal anterior, care a pierdut proprietatea până la data plății impozitului pentru anul fiscal respectiv **este introdus forțat într-un raport de drept fiscal, față de care este terț.** În aceste condiții, măsura instituită de legiuitor prin dispozițiile legale criticate apare ca nerezonabilă, având în vedere faptul că, de principiu, legiuitorul este ținut de o condiție de rezonabilitate - **est modus in rebus** - respectiv să fie preocupat ca exigențele instituite să fie îndeajuns de rezonabile încât să nu pună sub semnul întrebării însăși existența dreptului (Deciziile nr. 39/2004 și nr. 462/2014 ale Curții Constituționale). În cazul de față, legiuitorul a încălcat această condiție de rezonabilitate și a afectat în mod direct patrimoniul personal al celui care a pierdut proprietatea bunurilor supuse impozitării directe, având ca efect înfrângerea justului echilibru care trebuie să existe între interesele generale și cele individuale. Statul are dreptul de a colecta impozite și taxe de la cetățeni, dar are, în același timp, obligația de a asigura/garanta dreptul de proprietate privată. În prezenta cauză, Avocatul Poporului constată că legiuitorul, luând măsuri de asigurare a veniturilor din impozite reale personale, nu și-a îndeplinit obligația negativă de a nu interveni în dreptul de proprietate privată.

În consecință, Avocatul Poporului constată nerespectarea principiului proporționalității, atât în ceea ce privește caracterul necesar al măsurii criticate, cât și cel al adecvării. Opțiunea legiuitorului pentru această măsură, prin prisma finalității sale, nu este indispensabilă pentru îndeplinirea scopului urmărit și nu apare ca păstrând un just echilibru cu scopul legitim urmărit din perspectiva relației existente între interesul general invocat și cel individual. Ca atare, **Avocatul Poporului constată că dispozițiile legale criticate încălcă principiul egalității în fața legii.**

Întreaga motivație pe care se bazează opinia Avocatului Poporului se regăsește pe site-ul instituției, la secțiunea **Contencios Constituțional – Excepții de neconstituționalitate.**

Matei Vîrtosu
Purtător de cuvânt,
AVOCATUL POPORULUI

7 decembrie 2016